Noach 5785 eTiM, Rabbi Moshe Shulman, Page 1

Given the State of the World – Was the Flood a Success or Failure?

Noach. 5785 Torah in Motion Parsha Class

<u>בר' פרק ו (פר' בראשית)</u>

(א) וַיִּהִלֹ כֵּי־הָחֱל הַאָּדָּם לַרָב עַל־פָּנֵי הַאַדַּמָה וּבַנִות יַלְדוּ לָהֵם: (ב) וַיִּרְאָוֹ בְנִי־הַאֱלֹהִים אֶת־בְּנִוֹת הַאֲדֶם כֵּי טבת הַנַּה וַיִּקְחוֹי לָהֶם נָשִּׁים מִכְּלֹ אֲשֵׁר בָּחָרוֹ: (ג) וַיָּאמֵר יִקוָֹק לְא יָדוֹן רוּחֵי בַּאַדָם לְעלֶכָם בִּשַּׁגַם הְוּאֹ בַשָּר וְהָיוּ יַלָּיו מֵאָה וְעֲשְׁרִים שָׁנֵהֹ : (ד) הַנְּפַלִּים הַיִּוּ בַאַרְץְּ בַּיַמִים הַהֶּם נְגָם אַחַרִיכַּן **אֲשֶׁר יַבֿאוּ** בני האלהים אל בנות האדם וילדו להם המה הגברים אשר מעולם אנשי השם: פ

(ה) וַיַּרָא יְקוָלֶק כִּי רַבֶּה רָעַת הָאָדָם בָּאַרִץ וִכָל־יַגֵּצר מַחִשְׁבִּת **לְבֹּוֹ רֵק רַע כַּלּהַיִּוֹם: (ו) וַיַּנ**ֵחֶם יִקוֹלֶק כֵּייעשֵה אֵת־הַאַדֵּם בּאַרץ וַיִּתעַצֵב אֱלֹלבוֹ: (ז) וַיִּאֹמֶר יִקוֹק אָמְחָה אֵת־הָאַדֶם אַשַּׁר־בַּרַאֹתִי מֵעַל פָּנֵי הָאַדָּמָה מֵאָדָם עַד־בָּהֶמָה עַד־רָמֵש וְעַד־ עוף השַמִים כֵּי נַחָמְתּי כֵּי עַשִּׁיתָם:

(ח) **ונה** מצא **חו** בעיני יקוק: פ

בר׳ פרק ו׳ (פר׳ נח) .2

(ט) אֱלֶה תּוֹלָדָת נֹחַ נֹחַ אֵישׁ **צַדֵּיק תַּמֵים** הָיָה בְּ**דְרֹתָיוֹ אֵת**ֹי הָאֵלֹהִים הֶתְּהַלֶּדְינִחָ: (י) וַיִּוֹלֶד נַחַ שְׁלֹשֵׁה בַנֵים אֶת־שֶׁם אֶת־ : חַבַּי וָאֱת־יַבֶּת

(יב) וֹתְּשָּׁחֵת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֵלֹהֵים וַתִּפַּלֵא הָאָרֶץ **חָמֵס**: (יב) <u>ויַר</u>א אֱלֹהֵים אֱת־הָאַרֵץ וִהְנֵּה **נִשְׁחָתָה בֵּי־הְשְׁחֵית** כַּלּבָּשֵׂר אַת־דַּרִכָּוֹ עַל־הַאַרֵץ : ס

(יג) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קֵץ כָּל־בָּשָׁר בָּא לִפָּנַי כִּי־מָלְאָה הַאַרֵץ ָּ**חָמֵס** מִפְּנֵיהֵם וָהָנְנֵי **מַשִּׁחִיתֵם** אֵת־הָאָרֵץ:

(יח) וַהַקְּמֹתֵי אֶת־בָּרִיתִי אָתַּדְ וּבַאתַ אֱל־הַתַּבַּה אַתָּה וּבַנֵיַךְ ואשתד ונשרבניד אתד:

<u>ז:א</u> ויָאמֶר יְקוָֹק לְנֹחַ בִּא־אַתָּה וְכָל־בֵּיתְדּ אֶל־הַתַּבָּה **בִּי־אֹתִדּ** ראיתי צדיק לפני בדור הזה:

judges find guilty shall pay two-fold to his fellow.

9. גמ׳ סנהדרין ג:

[משנה א:א: דיני ממונות בשלשה]. **גמ' שלשה מנלן**? דתנו רבנן: ונקרב בעל הבית אל האלהים - הרי כאן אחד, עד האלהים יבא דבר שניהם - הרי כאן שנים, אשר ירשיען אלהים - הרי כאן שלשה, דברי רבי יאשיה.

10. רש"י ו:יא

ותשחת. לִשׁוֹן עַרְוַה וַעֵייזַ (סנהי נייז) כָּמוֹ פֵּן תַּשִׁחְתוּן (דבי די), כי השחית כל בשר וגוי: ותמלא הארץ חמס - גזל CORRUPT - It means lewdness and idolatry, as (Deuteronomy 4:16) פן תשחיתון "lest ye deal corruptly" כי השחית כל בשר וגו' "for all flesh had corrupted etc." VIOLENCE — means thievery.

11. אונקלוס ו:יא

האדם

: (יא) ואתחבלת ארעא קדם יי ואתמליאת ארעא **חטופין**)

13. בר' ח:כא 12. בריו:ה אחר המבול לפני המבול ויּאמר יִקוַק אֱלֹלְבוֹ לָאֹ־ (ה) וַיַּרָא יִקוָֹק כֵּי רַבֵּה רַעַת (ה) אֿסָׁף לִקַלֵּל בָּאָרֵץ הַאַדַמַה בַּעַבוּר הַאַדַם בָּי מחשבת לבו רק רע כל יצר לב האדם רע מנעריו **הַיִּוֹם: (ו) וַיִּנ**ַחֶם יִקוַלָק כֵּי־ וַלָּא־אֹסֶף עֵוֹד לְהַכְּוֹת אֵת־ בַאַרַץ עשה אתהאדם ויתעצב אל לבו: בַּל־חַי בַּאַשֵּר עַשִּיתִי:

3. שד"ל בר' ו:ב

בני האלהים – דעת קצת מן הקדמונים (וכן דעת גיזניוס) שהכוונה על **המלאכים** הנקראים בני האלהים באיוב {אי:וי, לייח:זי}

4. רד"ץ הופמן בר' ו:ב

האלהים – בא כאן במובן של **יצורים אלהיים** כוחות על־ ארציים; השווה שמואל א כייח:יייג. ואין להתפלא על ביטוי זה, שכן מצינוהו אפילו לגבי אנשים, לגבי העילאים שבהם (השווה תהלים פייב:וי).

רשב״ם

בני האלהים – בני **שופטי** הארץ וגדוליה.

6. רש"י

בני האלהים – בָּנֵי הַשַּׂרִים וְהַשּׁוֹפְטִים

The sons of princes and rulers (Genesis Rabbah 26:15).

ה:ום בר"ר כו:ה

רי שמעון בן יוחאי קרא להון ייבני דייניאיי.רי שמעון בן יוחאי מקלל לכל מאן דקרא להון ייבני אלהיאיי.

Rabbi Shimon ben Yoḥai called them [when translating this verse into Aramaic] "the children of judges." Rabbi Shimon ben Yohai used to curse anyone who would call them [translating the words literally, as] "children of god."

8. שמות כב:ח

(ז) אָם־לָא יִפְּצֵא הַגַּנָּב וְנִקְרָב בַּעַל־הַבַּיִת **אֵל־הַאֵלהֵים** אִם־לָא שָׁלֵח יָדָוֹ בִּמְלֵאכֶת רֵעֵהוֹ: (ח) עַל־כָּל־דָבַר־פַּשִּׁע עַל־שוֹר עַל־ ָּחַמוֹר עַלשָּׁה עַלשַּׁלְמַה עַל־כַּל־אֲבַדָּה אֲשֵׁר יאמַר כִּיהָוּא זֶה **ַעַד הַאֵלהִּים** יַבָּא דְּבַר־שָׁנֵיהָם אֲשֵׁר יַ**רְשִׁיעַן אֱלהִּים** יְשַׁלֵּם : שָׁנֵיִם לַרֵעֲהוּ

(7) If the thief is not found, the owner of the house shall come near to the judges, to determine whether he did not send forth his hand on the property of his fellow. (8) For every claim of crime, regarding an ox, a donkey, a sheep, a garment, or any loss about which one may say, "This is it", the words of both shall come to the judges; whomever the Noach 5785 eTiM, Rabbi Moshe Shulman, Page 2

his youth; nor will I again destroy every living thing, as I have done.

20. Hertz Commentary:

Imagination: The Evil Inclination in man, *yetzer hara*, which too often gains the mastery over the Good Inclination, Yetzer tov. *From his youth* – from the dawn of his knowledge of good and evil.

21. רמב"ן בראשית פרק ח פסוק כא

(כא) יַצֶּר לֵב הָאָדָם רַע מִנְּעֵרָיו - מְלַמֵּד עְלֵיהֶם זְכוּת, שֵׁיְצִירָתֶם בַּתּוֹלֶדֶת רָעָה בִּימִי הַנְּעוּרִים וְלֹא בִּימִי הַזִּקְנָה, שֵּיְצִירָתֶם בַּתּוֹלֶדֶת רָעָה בִּימִי הַנְּעוּרִים וְלֹא בִּימִי הַזִּקְנָה, ... יְאָם כֵּן אֵין לְהַכּוֹת אֶת כָּל חַי מִנְּנֵי שְׁנֵי הַטְּעָמִים הָאֵלֶּה... He ascribes merit to men because by their very creation they have an evil nature in their youthful days but not in their mature years. If so, for these two reasons, it is not proper to smite every living thing.

22. חזקוני על בראשית פרק ח פסוק כא

כי יצר לב האדם רע מנעריו - מחמת נעוריו וילדותו הוא חוטא ויצר לבו רע ואין לי מעתה להנקם ממנו כאשר עשיתי.

Man's immaturity in his younger years is the reason for these evil inclinations. G-d therefore had decided not to visit punishments on man promptly as a result this consideration as He used to do.

23. S. R. Hirsch

"It is unfortunate that this word is so often translated by 'instinct, inclination, impulse', as if there was a force in man that drives him to evil. From that, there then formed that hopeless view of life on which a great 'religious' society rests, that dogma of the power of evil in which Man is supposed to be born, and out of which he can only be saved by a certain belief."

24. ירמיהו יח

הָנָה כַחמֵר בָּיַד הַיוֹצֵר כֵּן אַתֵּם בִּיַדִי בֵּית ישַׂרָאֵל

...as the clay is in the potter's hand, so are you in my hand O House of Israel

25. ישעי׳ כט:טז

ַווַצֵר אַמַר לִיוֹצַרוֹ לֹא הַבִּין

Shall the work say of him who made it, He did not make me!

26. <u>גמ' ראש השנה ג ע"א</u>

דְּאָמֵר רֵישׁ לָקִישׁ, יִיכִּייִ מְשַׁמֵּשׁ בְּאַרְבַּע לְשׁוֹנוֹת : אִי, דִּילְמָא, אלא, דהא.

Reish Lakish said: The word ki is used in the Bible in four senses: If, perhaps, but, and because.

27. שמות יג

(יז) וַיְהִי בְּשַׁלַּח פַּרְעֹה אֶת הָעָם וְלֹא נָחָם אֱ_לֹהִים דֶּרֶדְּ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים **כִּי** קָרוֹב הוּא **כִּי** אָמֵר אֱ_לֹהִים פֶּן יִנְּחֵם הָעֶם בִּרְאֹתָם מִלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרָיְמָה:

Now when Pharaoh let the people go, God did not lead them by way of the land of the Philistines, **although** it was nearer; **for** God said, "The people may have a change of heart when they see war, and return to Egypt."

בָּי וֵצֵר לֵב הָאָדֵם רֵע מִנְּעַרֵיו בָּי

14. גמ' סוכה נב.

דָרִשׁ רַבִּי עַוּירָא וְאִיתֵּימָא רַבִּי יְהוֹשֵׁע בֶּן לֵוִי: שְׁבְעָה שֵׁמוֹת יֵשׁ לוֹ לְיֵצֶר הָּרָע. הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא קְרָאוֹ ״רַע״, שֶׁנֶּאֱמֵר: יֵשָׁר הָאָדָם רַע מִנְּעוּרָיו״. מֹשֶׁה קְרָאוֹ ״עָרָל״, שְׁנָּאֱמֵר: ״וּמֵלְתֶּם אֵת עְרְלַת לְבַבְּכֶם״. דוד קראו טמא... שלמה קראו שונא... ישעיה קראו מכשול... יחזקאל קראו אבן... יואל קראו צפוני...

R. 'Awira or, as some say, R. Joshua b. Levi, made the following exposition: The Evil Inclination has seven names. The Holy One, blessed be He, called it Evil, as it is said, For the imagination of man's heart is evil from his youth. Moses called it the Uncircumcised, as it is said, Circumcise therefore the foreskin of your heart. David called it Unclean... Solomon called it the Enemy... Isaiah called it the Stumbling-Block... Ezekiel called it Stone... Joel called it the Hidden One...

15. ספרי דברים פיסקא מה

רע הוא יצר הרע שמי שברא אותו מעיד עליו שהוא רע שנאמר +בראשית ח כא+ כִּי יֵצֵר לֵב הָאָדָם רַע מִנְּעָרָיו

"evil" is the *yetzer hara* (the evil inclination). Its Creator testifies about it that it is evil, viz. (Bereshith 8:21) "for the *yetzer* of man's heart is *evil* from his youth."

16. בבלי קידושין ל:

תייר: קשה יצר הרע, **שאפילו יוצרו קראו ר**ע, שנאמר: +בראשית ח+ \mathfrak{E} י יצר לב האדם רע מנעריו.

אמר רב יצחק: יצרו של אדם מתחדש עליו בכל יום, שנאמר: +בראשית ו+ רק רע כל היום. ואמר רייש בן לוי: יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ומבקש המיתו, שנאמר: +תהלים לז+ צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו, ואלמלא הקבייה עוזרו אין יכול לו, שנאמר: א_להים לא יעזבנו בידו.

Our Rabbis taught: The Evil Desire is hard [to bear], since even his Creator called him evil, as it is written, for that the desire of man's heart is evil from his youth. R. Isaac said: Man's Evil Desire renews itself daily against him, as it is said, [every imagination of the thoughts of his heart] was only evil every day. And R. Simeon b. Levi said: Man's Evil Desire gathers strength against him daily and seeks to slay him, for it is said: The wicked watcheth the righteous, and seeketh to slay him; and were not the Holy One, blessed be He, to help him [man], he would not be able to prevail against him, for it is said: The Lord will not leave him in his hand.

.17 גמ' בבא בתרא טז.

אמר רייל: הוא שטן הוא יצר הרע הוא מלאך המות Resh Lakish said: Satan, the evil prompter, and the Angel of Death are all one.

18. King James Bible

...the LORD said in his heart, "I will never again curse the ground because of man, for the imagination of man's heart is evil from his youth; neither will I ever again destroy every living creature as I have done.

19. Soncino

21. And the Lord smelled the pleasing odor; and the Lord said in his heart, I will not again curse the ground any more for man's sake; for **the imagination of man's heart is evil from**

Noach 5785 eTiM, Rabbi Moshe Shulman, Page 3

29. בר׳ ט:נ

שׁפֵּךְ דַּם הָאָדָם בָּאָדָם דָמוֹ יִשְּׁפֵּךְ כִּי בְּצֶלֶם אֱ_לֹהִים עָשָׂה שׁפֵּךְ דַּם הָאָדָם בָּאָדָם דָמוֹ יִשְּׁפֵּךְ כִּי בְּצֶלֶם אֱ_לֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם :

Whoever sheds man's blood, by man shall his blood be shed - for in the image of God he made man.

28. <u>ראבייע שם</u>

כי קרוב הוא. אייר משה, **אעפ״י** שהוא קרוב, וכמוהו לפי דעתי, כי עם קשה עורף הוא (שמות לד, ט), רפאה נפשי כי חטאתי לך (תה׳ מא, ה), כי רכב ברזל לו (יהושע יז, יח)

כי משמש בארבע לשונות: אי, דילמא, אלא, דהא (ר"ה ג.)				
כי = אלא	כי = דהא	כי = דילמא	כי = כאשר	כי = אם
INDEED	BECAUSE	LEST	WHEN	IF
בראשית יח:טו וַתְּכַחֵשׁ שְׁרָה לֵאמֹר לא צָחַקְתִּי כִּי יָרַאָה וַיּאֹמֶר לא כִּי צָחָקְתִּּ	בראשית יח:טו וַתְּכַחֵשׁ שָּׁרָה לֵאמֹר לא צָחַקְתִּי כִּי יָרָאָה וַיּאמֶר לֹא כִּי צָחָקְתְּּ	דברים ז:יז קי תאמר בּלְבָּבְּךְ רַבִּים הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִמֶּנִּי אֵיכָה אוּכַל לְהוֹרִישָׁם:	שמות יב:כה וְהָיָה כִּי תָבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִתֵּן הי לָכֶם כַּאֲשֶׁר דָבֵּר וּשְׁמַרְתֶּם אֶת הָעֲבֹדָה הַוּאת:	שמות יח:טז בּי יִהְיֶה לָהֶם דָּבָר בָּא אַלַי וְשָׁפַּטְתִּי בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעַהוּ וְהוֹדַעְתִּי אֶת חָקֵי הָאֱלֹהִים וְאֶת תּוֹרתָיו:
<u>דברים טו:ת</u> כּי פָתֹחַ תִּפְתַּח אֶת יָדְדּ לוֹ וְהַצְבֵט תַּצְבִיטֶנוּ דֵּי מַחְסרוֹ אֲשֶׁר יֶחְסַר לוֹ :		ייקרא כה:כ ייקרא כה:כ ייקרי תאמרו מה הַשְּבִיעִת הַן לא נְזְרָע וְלֹא נָאֶסֹף אֶת תְּבוּאָתֵנוּ	שמות ג:כא וְנֶתַתִּי אֶת חֵן הָעָם הַצֶּה בְּעִינֵי מִצְרָיִם וְהָיָה כִּי תַּלֵכוּן לֹא תֵלְכוּ רֵיקָם: בִּי תְכַלֶּה לַעְשֵׂר אֶת כָּל מַעְשֵׂר תְּבוּאָתְךְּ בַּשְׁנָה הַשְּׁלִישִׁת שְׁנַת הַמַּעְשֵׂר וְנָתַתָּה לַלֵּוִי לַנֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה וְאָכְלוּ בִשְׁעָרְידְּ וְשְׂבֵעוּ:	שמות כג:ד בּי תִּפְגַּע שׁוֹר אֹיִבְדְּ אוֹ חֲמֹרוֹ תּעֶה הָשֵׁב תְּשִׁיבֶנּוּ לוֹ: ס בַּדְרָדְ בְּכָל עֵץ אוֹ עַל הָאָרֶץ אֶפְרֹחִים אוֹ בֵיצִים הָאֶבְץ אֶפְרֹחִים אוֹ בֵיצִים הָאֶפְרֹחִים אוֹ עַל הַבִּיצִים הָאֶפְרֹחִים אוֹ עַל הַבִּיצִים לא תִקַּח הָאֶם עַל הַבָּיִנִים לא תִקַּח הָאֶם עַל הַבָּיִנִים
			שמות ל:יב בּי תִשְּׁא אֶת ראשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְקַדֵיהֶם וְנִרְנוּ אִישׁ כֹּפֶר נַפְשׁוֹ לַיקֹּוְק בִּפְקֹד אתָם וְלֹא יִהְיֶה בָּהֶם נֵגָף בִּפְקֹד אתָם:	